

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Karly Cháberové a soudců Jana Kratochvíla a Jiřího Lifky ve věci žalobce: **Česká pirátská strana**, Praha 3, Řehořova 943/19, zastoupen Mgr. Filipem Hajným, advokátem se sídlem Praha 10, Moskevská 532/60, proti žalované: **Rada pro rozhlasové a televizní vysílání**, Praha 2, Škrétova 44/6, za účasti zúčastněné osoby: **TV Nova, s.r.o.**, Praha 5, Kříženeckého nám. 1078/5, zastoupena Mgr. Robertem Němcem, LL.M., advokátem se sídlem Praha 1, Jáchymova 26/2, v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu a o návrhu na vydání předběžného opatření,

t a k t o :

- I. Návrh na vydání předběžného opatření se z a m í t á .**
- II. Žaloba se z a m í t á .**
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- IV. Osobě zúčastněné na řízení se náhrada nákladů nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal dne 12.10.2017 u Městského soudu v Praze žalobu na ochranu proti nečinnosti žalované s tím, že z veřejně dostupných informací zjistil, že společnost TV Nova, s.r.o. odvysílá dne 19.10.2017 od 19:55 hod. debatu volebních lídrů hnutí ANO a ČSSD. Dle žalobce zařazení uvedeného programu do televizního vysílání představuje porušení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 231/2001 Sb.). Poskytnutí nepřiměřeného prostoru toliko dvěma politickým stranám pouze den před volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR by znamenalo porušení zásad objektivit a vyváženosti vysílání a zvýhodnění uvedených subjektů. Odvysíláním pořadu by došlo také k porušení § 16 odst. 7 zákona č.

247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 247/1995 Sb.). Účastníci plánované debaty volebních lídrů jsou označováni za dva hlavní kandidáty na post předsedy vlády České republiky. Takové sdělení jen den před konáním voleb má potenciál ovlivnit voliče.

Žalobce uvedl, že vzhledem k výše uvedeným skutečnostem vyzval dne 29.9.2017 provozovatele vysílání ke zjednání nápravy a žádost o zjednání nápravy zaslal současně na vědomí i Radě pro rozhlasové a televizní vysílání. V žádosti požadoval, aby provozovatel televizního vysílání rozšířil počet politických stran, kterým poskytne prostor v hlavním vysílacím čase. Poté, kdy žalobce zjistil, že provozovatel televizního vysílání neučiní taková opatření, která by dle jeho názoru zajistila prostor k vyjádření pro další politické strany v potřebném rozsahu, podal dne 9.10.2017 podnět Radě pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen Rada nebo žalovaná) k zahájení řízení z moci úřední s tím, aby Rada vyzvala provozovatele ke zjednání nápravy a v případě, že se tak nestane, aby zahájila řízení o přestupku dle § 60 odst. 1 písm. b) zákona č. 231/2001 Sb. Z mediálního vyjádření předsedy žalované vyplývá, že Rada se uvedeným případem nebude zabývat, jiné vyjádření žalobce ke dni podání žaloby a ke dni podání návrhu na vydání předběžného opatření neobdržel. Žalovaná je tedy v rozporu s požadavky zákona č. 231/2001 Sb. nečinná, ačkoli by konat mohla a měla, neboť provozovatel vysílání porušuje povinnosti stanovené tímto zákonem a podle § 59 zákona č. 231/2001 Sb. je žalovaná povinna provozovatele vysílání na porušení tohoto zákona upozornit a stanovit mu lhůtu k nápravě. V případě nesplnění povinnosti dle § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb. se provozovatel dopouští přestupku, který je možno sankcionovat pokutou. V předmětném případě však Rada zůstává nečinná, ačkoliv byla ze strany žalobce na nezákonný postup provozovatele upozorněna. Žalobce poukázal na to, že v obdobném případě v nedávné minulosti Rada konala. Jednalo se o případ, kdy vyzvala provozovatele vysílání Barrandov Televizní Studio, a.s. k podání vysvětlení, na základě jakého klíče jsou zváni hosté do politicko-diskusního pořadu Duel Jaromíra Soukupa vysílaného na programu televize Barrandov. Následně pak Rada upozornila provozovatele Barrandov Televizní Studio, a.s. na porušení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., kterého se dopustil odvysíláním pořadů, ve kterých dostali prostor pouze zástupci některých stran. Provozovatel byl upozorněn na to, že je povinen zajistit ve zpravodajských a publicistických pořadech objektivitu a vyváženost.

Žalobce uvedl, že v důsledku nečinnosti žalované mu hrozí vážná újma spočívající v zásahu do jeho veřejných subjektivních práv. Důsledky nečinnosti jsou pro žalobce natolik závažné a způsobilé narušit jeho oprávněné zájmy, že po něm nelze spravedlivě požadovat, aby takový zásah snášel. Žalovaná s provozovatelem nezahájila příslušené řízení a nesplnila tak svou zákonnou povinnost. Přitom je správním orgánem, který má podle zákona chránit právo žalobce a ostatních politických stran na přiměřený prostor v televizním vysílání a jeho objektivitu, a to o to bedlivěji, když jde o vysílání pouhý jeden den před sněmovními volbami. Žalobce má právo na to, aby v předvolebním televizním vysílání nebyl znevýhodňován a aby byl prostor daný jednotlivým stranám vyvážený.

Žalovaná ve vyjádření k podané žalobě uvedla, že se žaloba týká události, která dosud nenastala a není jisté, zda vůbec nastane. Je nepřípustné, aby Rada posuzovala zákonnost pořadu, který dosud nebyl odvysílán. Takový postup se přičí zásadám svobody projevu a zákazu cenzury. Odvysílání předmětného programu nelze zamezit předběžným opatřením. K namítanému porušení zákona č. 247/1995 Sb. žalovaná uvedla, že nevykonává dohled nad

volbami podle tohoto zákona a nedisponuje žádnými pravomocemi vztahujícími se k dodržování povinností stanovených tímto zákonem.

Dále žalovaná potvrdila způsob a rozsah komunikace mezi ní a mezi žalobcem a uvedla, že s podněty naložila zákonným způsobem. Provedla analýzu jejich obsahu a dopisem ze dne 16.10.2017 žalobce informovala o tom, že se podnětem bude zabývat na svém 18. zasedání, které se uskuteční 24. října 2017.

Žalovaná uvedla, že žalobcem tvrzená nečinnost na její straně neexistuje. Nečinnost nelze shledat v tom, že nezažila řízení s provozovatelem vysílání a nevyzvala jej k nápravě, neboť není oprávněná vyzývat provozovatele k nápravě jednání, které dosud nenastalo. Takový postup není dle § 59 odst. 1 zákona č. 231/2001 Sb. možný, upozornění provozovatele na porušení zákona a stanovení lhůty k nápravě přichází v úvahu až poté, kdy je zjištěno, že provozovatel vysílání povinnosti stanovené zákonem porušil. Důvody pro zahájení řízení z moci úřední v daném případě dány nebyly, vytýkané nečinnosti se Rada nedopustila.

Společnost TV Nova, s.r.o. jako zúčastněná osoba k podané žalobě uvedla, že na plánovaný pořad žalobce reagoval dopisem, ve kterém vyjádřil názor, že odvysíláním debaty mezi Andrejem Babišem a Lubomírem Zaorálkem krátce před volbami by byl poskytnut nepřiměřený prostor pouze dvěma politickým stranám. Na tento dopis, ve kterém žalobce žádal o rozšíření debaty o další účastníky nebo o uspořádání více předvolebních debat v hlavním vysílacím čase, společnost reagovala ujištěním, že jednotlivým stranám a hnutím, které mají dle předvolebních průzkumů šanci dostat se do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, je věnován dostatečný prostor ve vysílání. Společnost vyslovila názor, že připravovaná debata není v rozporu s povinnostmi dle § 31 zákona č. 231/2001 Sb. a že ji nelze předběžným opatřením uložit povinnost, aby se zdržela vysílání této předvolební debaty. Požadované předběžné opatření představuje nedovolený cenzorský zákaz, což je v rozporu s článkem 17 odst. 1 a odst. 3 Listiny základních práv a svobod. Upozornění podle § 59 zákona č. 231/2001 Sb. pak lze uložit v případě zjištěného porušení zákona, ovšem nelze toto upozornění využít jako preventivní zásah. Rovněž soud není oprávněn k nařízení předběžného opatření v situaci, kdy objektivně k žádnému porušení zákona nedošlo a svým rozhodnutím by tak fakticky presumoval potencionální protiprávnost budoucího jednání. Společnost TV Nova, s.r.o. zdůraznila, že odvysíláním předmětného pořadu se nedopouští porušení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb. Poukázala na to, jakým způsobem byly umožněny vstupy do vysílání jednotlivým zástupcům stran a hnutí, dále poukázala na praxi v minulých obdobích, kdy rovněž těsně před volbami proběhly debaty mezi lídry stran, které se ukázaly být stranami s největším volebním potenciálem. V závěru TV Nova, s.r.o. zopakovala názor, že nelze v daném případě vyhovět návrhu žalobce na vydání předběžného opatření, neboť obsah vysílání nelze posuzovat, když k odvysílání programu jako takového nedošlo. Dále vyjádřila názor, že ze strany žalované nemohlo k nečinnosti dojít, neboť podání žalobce adresovaná Radě je třeba považovat za podněty, na jejichž základě nelze žalobu na ochranu proti nečinnosti podat.

Při jednání zástupci účastníků řízení i zúčastněné osoby setrvali na svých stanoviscích. Zástupce žalobce s odkazem na písemné vyhotovení žaloby zdůraznil, že pozdější řešení předmětného problému by bylo již bez významu vzhledem k termínu voleb. Navrhl shodně jako v žalobě, aby soud uložil společnosti TV Nova, s.r.o., aby se zdržela zařazení předmětného programu do vysílání dne 19.10.2017 a dále aby žalované uložil, aby zahájila řízení a aby vyzvala společnost TV Nova, s.r.o. ke zjednání nápravy a aby v případě

nezjednání nápravy zahájila řízení o přestupku podle § zákona č. 231/2001 Sb. a vydala v této věci rozhodnutí. Zástupce žalované s odkazem na vyjádření k žalobě zdůraznil, že je nepřipustné vyžadovat hodnocení pořadu, který dosud nebyl odvysílán. Z uvedeného důvodu navrhl zamítnutí jak návrhu na vydání předběžného opatření, tak žaloby na ochranu proti nečinnosti. Zástupce zúčastněné osoby navrhl, aby soud návrh na vydání předběžného opatření odmítl, případně zamítl a zúčastněné osobě přiznal právo na náhradu nákladů řízení.

Podle § 79 odst. 1 s. ř. s. ten, kdo bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek.

Soud nejprve zkoumal, zda jsou splněny podmínky pro věcné projednání žaloby na ochranu proti nečinnosti, to je, zda existují prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k ochraně žalobce proti nečinnosti správního orgánu a zda je žalobce vyčerpал. V daném případě dospěl k závěru, že na řízení, jejichž provedení žalobce požaduje, se vztahuje zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád) a že žalovaná je kolektivní orgán zřízený zákonem č. 231/2001 Sb., který vykonává státní správu jako ústřední správní úřad. Vzhledem k tomu, že ze zákona nevyplývá, že Rada má nadřízený správní orgán, nelze dle soudu trvat na využití § 80 správního řádu. Žalobce tedy nebyl povinen podat návrh na přijetí opatření proti nečinnosti k jinému správnímu orgánu a soud se žalobou zabýval přímo a věcně.

V daném případě se žalobce domáhal ochrany proti nečinnosti žalované, neboť měl za to, že v souvislosti s plánovaným odvysíláním pořadu, ve kterém měli být účastníky pouze zástupci dvou politických subjektů, byla žalovaná povinna zahájit řízení a vydat upozornění podle § 59 odst. 1 zákona č. 231/2001 Sb. a případně dále vydat rozhodnutí o přestupku spočívajícím v neplnění povinnosti zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivit a vyváženosti, aby nebyla jednostranně zvýhodňována politická strana nebo hnutí.

Z listin, které byly soudu předloženy, je zřejmé, že žalobce zaslal žalované dne 19.10.2017 podnět k zahájení řízení z moci úřední, ve kterém uváděl stejnou argumentaci ohledně plánovaného vysílání na programu Nova dne 19.10.2017 od 19:55 hodin, ve kterém měl být dán prostor pouze dvěma politickým subjektům, a to ČSSD a hnutí ANO. Na tento podnět doplněný podáním ze dne 10.10.2017 reagovala žalovaná vyrozuměním ze dne 16.10.2017, ve kterém žalobci sdělila, že se podnětem bude zabývat na svém 18. zasedání, které se uskuteční 24.10.2017. V tomto sdělení žalovaná rovněž uvedla, že ve věci není vedeno žádné řízení o přestupku a že podatel podnětu k dosud neodvysílanému audiovizuálnímu obsahu není účastníkem řízení.

Podle § 59 odst. 1 zákona č. 231/2001 Sb., jestliže provozovatel vysílání a provozovatel převzatého vysílání porušuje povinnosti stanovené tímto zákonem nebo podmínky udělené licence, upozorní jej Rada na porušení tohoto zákona a stanoví mu lhůtu k nápravě.

Podle § 60 odst. 1 písm. b) zákona č. 231/2001 Sb. provozovatel vysílání nebo provozovatel převzatého vysílání se dopustí přestupku tím, že neplní povinnosti podle § 31 odst. 2 a 3. Tato poslední uvedená ustanovení se týkají poskytování objektivních a vyvážených informací, kdy provozovatel vysílání je povinen zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivity a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě.

Z citovaných ustanovení vyplývá, že Rada může upozornit podle § 59 odst. 1 či rozhodnout o přestupku podle § 60 zákona č. 231/2001 Sb. poté, kdy je určitý pořad odvysílán a kdy po proběhlém řízení dospěje k závěru, že došlo k naplnění některé ze skutkových podstat přestupku tak, jak jsou stanoveny zákonem. V daném případě by tedy bylo možné, aby Rada přistoupila buď k opatření § 59 odst. 1 zákona, či k řízení o přestupku podle § 60 poté, kdy byl označený diskusní pořad odvysílán. V žádném případě není možné, aby řízení o přestupku, případně i řízení o vydání opatření k nápravě bylo zahájeno před tím, než k jednání, které má být posuzováno, dojde.

Vzhledem k tomu, že v obou případech se jedná o řízení zahajovaná z moci úřední, nelze podnět k zahájení řízení považovat za úkon, který by takové řízení zahajoval. Za této situace je tedy zřejmé, že řízení zahájeno nebylo a žalobce se nemůže domáhat tedy vydání rozhodnutí z důvodu, že správní orgán je v zahájeném řízení nečinný, takto to ostatně žalobce ani v žalobě nepožaduje. Žalobce se v daném případě nemůže domáhat toho, aby soud nařídil správnímu orgánu zahájit správní řízení, které je zahajováno z úřední povinnosti. Takovou pravomoc soudu soudní řád správní neuděluje. Uložit povinnost vydat rozhodnutí je soud oprávněn pouze tehdy, je-li zahájeno příslušné správní řízení a jestliže žalobce jako účastník řízení je nevydáním rozhodnutí nebo respektive nečinností správního orgánu poškozen.

K případu označenému žalobce, kdy žalovaná upozornila jiného provozovatele na porušení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb. v souvislosti s pořady, do kterých byli zváni představitelé politických stran a hnutí, je třeba uvést, že se právě jednalo o situaci, kdy byly již pořady odvysílány a Rada tedy mohla dodržování povinnosti stanovené v § 31 odst. 3 zákona vyhodnotit.

Důvodný v dané věci nebyl ani odkaz žalobce na porušování zákona č. 247/1995 Sb. V tomto zákona je ohledně zákazu určitých jednání před samotnými volbami stanoveno pouze, že v době počínající třetím dnem přede dnem voleb do Parlamentu České republiky a končící ukončením hlasování nesmějí být žádným způsobem zveřejňovány výsledky předvolebních a volebních průzkumů (§ 16 odst. 7 zákona č. 247/1995 Sb.). Dodržování tohoto zákona pak žalované nepřísluší hodnotit.

Pokud se jedná o návrh na vydání předběžného opatření, tento návrh soud zamítl, když bylo rozhodnuto ve věci samé. V této souvislosti považuje soud za potřebné uvést, že ani Rada nemohla žalobcem požadované předběžné opatření vydat, když z ustanovení § 61 správního řádu vyplývá, že opatření předběžné povahy správní orgán vydá v rámci zahájeného správního řízení. Pokud se jedná o nařízení předběžného opatření podle § 38 s. ř. s., jak bylo již uvedeno, o žalobě bylo rozhodnuto věcně v plném rozsahu, tzn. že rozhodování o návrhu na vydání předběžného opatření se jeví jako neúčelné.

Výrok o nákladech řízení ve vztahu k účastníkům řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce ve věci úspěch neměl a žalované náklady řízení nevznikly. Pokud se jedná o požadavek zúčastněné osoby na náhradu nákladů řízení, zde soud odkazuje na ustanovení § 60 odst. 5 s. ř. s., když společnosti TV Nova, s.r.o. soud žádné povinnosti neuložil. Rovněž neshledal žádné důvody zvláštního zřetele hodné pro přiznání práva na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 19. října 2017

JUDr. Karla Cháberová v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
B.